

Trồng Lan Việt Trên Khắp 5 Châu

Đáp ứng lời kêu gọi “Trồng Hoa Lan Việt” của bác Bùi Xuân Đáng chúng tôi xin mạn phép khai triển vấn đề này cho được thêm rộng rãi.

Xin đừng nghĩ rằng nơi chúng ta ở như: Bắc Mỹ, Canada, Âu châu quá lạnh, không thể nào trồng lan được nếu không có nhà kính. Vì dù có nhà kính đi chăng nữa, chúng ta cũng không thể trồng đủ loại, vì các cây lan Việt cũng có loại chịu nóng, chịu lạnh khác nhau, ngoại trừ chúng ta có 3 chiếc nhà kính với 3 nhiệt độ khác biệt.

Không có nhà kính, chúng ta vẫn có thể trồng lan ở bao lon, hành lang, ngoài vườn từ tháng 5, tháng 6 cho tới tháng 9, tháng 10 tùy theo thời tiết địa phương nơi ta ở. Vào mùa đông chúng ta mang lan vào trong nhà để ở dưới ánh đèn. Chúng tôi đã mục kích nhiều người trồng lan thành công theo lối này. Tuy nhiên các loại lan sẽ bị giới hạn. Xin xem chi tiết bài “[Trồng Lan Trong Nhà](#)” của Lê Bích Trâm.

Như vậy, chúng ta dù ở bất cứ nơi đâu cũng có thể trồng những cây lan Việt, miễn là chúng ta sẽ cung ứng cho chúng những đòi hỏi cần thiết và điều quan trọng nhất đó là nhiệt độ và chọn loại lan thích hợp với nhiệt độ. Xin mượn lời bác Đáng trong bài “[Trồng Lan Dễ hay Khó](#)”.

Chúng ta nên nhớ là Lan mọc ở núi cao, rừng rậm trên khắp 5 châu, thời tiết, khí hậu mỗi nơi một khác, do đó chúng ta cần tìm hiểu 2 điều quan trọng sau đây:

- 1- Đừng bao giờ thấy cây lan có hoa đẹp mà vội vã mua ngay. Cần tìm hiểu cây lan này có thích hợp với nhiệt độ và ánh nắng chỗ chúng ta sẽ để lan hay không?**
- 2- Chúng ta sẽ để cây lan đó ở đâu, trong nhà hay ngoài vườn, mùa đông lạnh xuống là bao nhiêu độ? Mùa hè nóng tới bao nhiêu độ? Chỗ để lan có đủ ánh nắng hay không? Nắng buổi sáng hay buổi chiều?**

Khi trồng Lan cũng như khi trồng bất cứ loại cây nào ta phải hiểu rõ loại cây đó cần đến những vấn đề chính như nhiệt độ, ánh sáng, tưới nước, bón phân ra sao?

NHIỆT ĐỘ: Người ta thường nuôi lan trong 3 loại nhiệt độ sau đây:

	Thấp nhất	Cao nhất	Loại lan
C = Cool Lạnh	40-50°F (4.4-10°C)	Dưới 80°F (26.7°C)	Paphiopedilum
I = Intermediate Vừa	55-65°F (12.8-18.3°C)	Dưới 85°F (29.4°C)	Phalaenopsis, Cattleya
W = Warm Ấm	60-65°F (15.6-18.3°C)	Dưới 100°F (37.8°C)	Vanda, Renanthera

Vậy vấn đề chính yếu là phải chọn cây lan Việt nào thích hợp với nơi ta ở. Xin tạm kể những loài lan Việt theo 3 nhiệt độ này:

LẠNH: gồm có Coelogyne (Thanh Đạm), Cymbidium (Lan Kiếm), Paphiopedilum (Lan Hài) v.v...

VỪA: gồm có Dendrobium (Hoàng Thảo), Phalaenopsis (Hồ điệp), Spathoglisis (Chu đình) v.v...

ẤM: gồm Aerides (Giáng Hương), Renanthera (Phượng vĩ), Rhynchostylis (Ngọc điểm) v.v...

Chúng ta chỉ cần vào mục Hình ảnh Hoa Lan Việt Nam tìm theo các vần từ A đến Z. Chọn lựa cây lan ta thích và nhìn qua vào hàng chữ “Điều Kiện Nuôi Trồng” để biết rằng những cây này cần phải được nuôi trồng với nhiệt độ nào và có thích hợp với nơi ta ở hay không. Xin đọc kỹ bài “[Mua Lan](#)”, sau đó lập một danh sách những cây chúng ta muốn mua và tìm chỗ để mua lan.

Mua lan ở đâu tốt hơn cả? Đó là tại địa phương chúng ta đang ở để nhìn thấy cây lan và biết rõ tình trạng của cây có khỏe mạnh, tươi tốt hay không? Chúng ta có thể mua tại các Hội Hoa Lan (Orchid Society hay Orchid Show) hoặc có thể đặt mua tại các nhà vườn ở các tiểu bang khác. Thông thường các nhà vườn hay có trang Web hay sách quảng cáo (catalogue) có nói rõ giá tiền bán lan theo chậu lớn hay nhỏ. Giá thường hay chỉ rõ: Cây nhỏ (Seedling) phải 2-3 năm mới có

Paphiopedilum henryanum

hoa. Sắp ra hoa (Near blooming) 1-2 năm và Ra hoa (Blooming) không có nghĩa là đang có hoa mà phải ghi là (in bud). Phần lớn cây được gửi đi ở nguyên trong chậu (in pot) nhưng cũng có nơi chỉ gửi cây trơ rễ (bare root) mà thôi.

Khi đặt mua, nhà vườn sẽ tính thêm tiền chuyên chở, thuế địa phương và cũng có nhà vườn tính thêm tiền đóng gói (boxing) nữa. Nhưng các vườn lan có uy tín thường không tính tiền đóng thùng. Do đó cần phải lựa chọn vườn lan có tiếng tăm, chúng ta sẽ yên tâm hơn.

Khi lan được giao tới, chúng ta nên mở ra ngay xem có hư hỏng gì không. Mở giấy bọc ra và tưới bằng nước có pha 2 thìa súp B1, ½ thìa cà phê phân 15-15-15 với 10 giọt Superthrive hay 1 viên thuốc ngừa thai trong 4 lít nước. Nếu là cây trơ rễ, ngâm 2 giờ rồi ra và ngâm tiếp 1-2 lần nữa cho tới khi thấy cây và rễ đã ngấm đủ nước.

Sau đây xin là một vài vườn lan có tín nhiệm và có nhiều cây lan Việt nguyên giống (species):

- Andy's Orchids, Web: www.Andyorchid.com.
- Santa Barbara Estate Orchids, Web: www.Sborchid.com
- Camp Lot A Noise Tropical, Web: www.Clanorchids.com
- Ha'iku Maui Orchids, Web: www.Haikumaiorchids.com
- Oak hill Gardens, Web: www.Oakhillgardens.com.

Tại Canada và Âu châu, xin các bạn vui lòng hỏi ở các hội hoa lan địa phương sẽ rõ.

Thân chúc các bạn thành công mỹ mãn.

8-2008

Nguyễn Kim Lan